

Ålänningsars tidsanvändning

Obetalt hem-, hus- och omsorgsarbete bland åländska kvinnor och män 2024

Mina Rosenqvist, 25.09.2024

Syfte

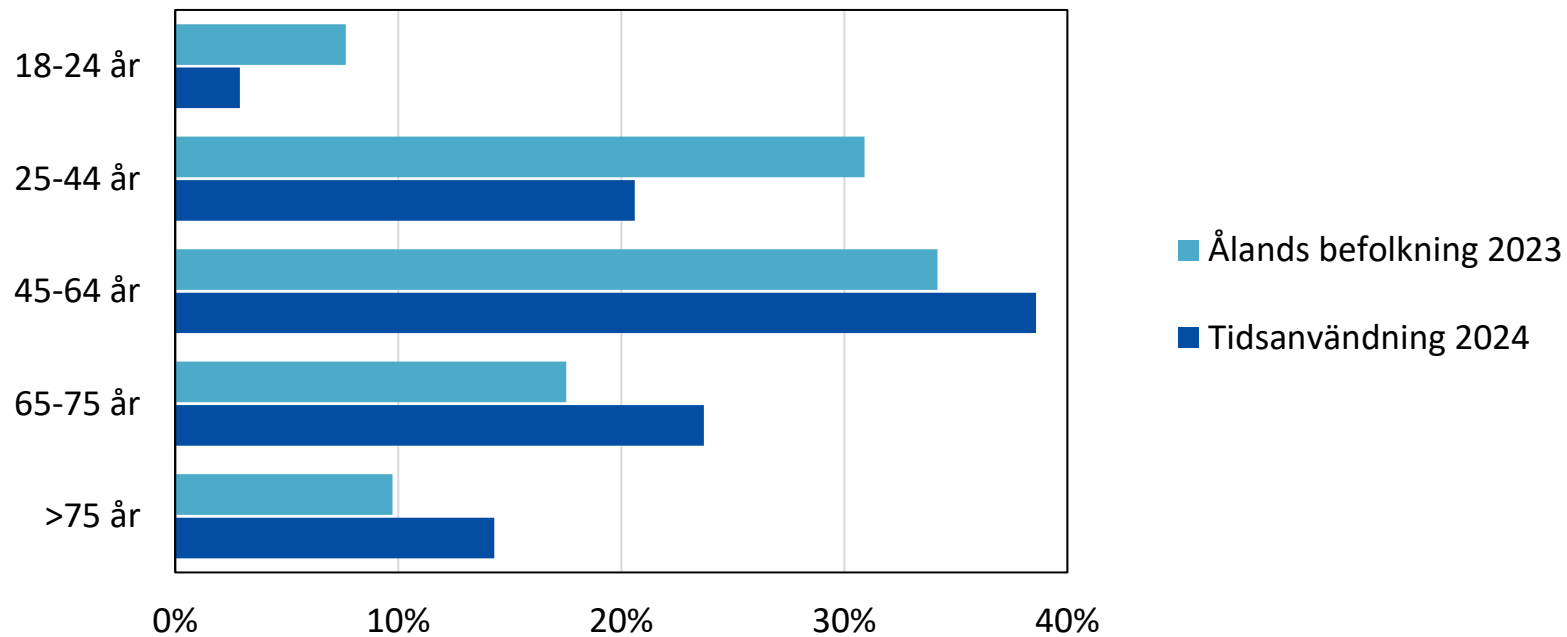
- Mäta åländska kvinnors och mäns tidsanvändning för obetalt hem/hus- och omsorgsarbete.
- Utgöra underlag för en bredare samhällsdiskussion:
 - Om skillnader i tidsanvändningen mellan kvinnor och män.
 - Om förutsättningarna för likvärdiga möjligheter att förena arbete och familjeliv.

Studiedeltagare

- 350 personer (18–84 år) som besvarade en enkät våren 2024.
- Jämn fördelning kvinnor (55 %) och män (45 %).
- Äldre överrepresenterade jämfört med Ålands befolkning.

Åldersfördelning bland deltagare i Tidsanvändningsstudien 2024 och i Ålands befolkning (31.12.2023)

Källa: ÅSUB Tidsanvändning 2024; Befolkning

Tidsanvändning

- Rapporterat för en vardag och en helgdag.
- Den faktiska tid de lagt på 16 specifika aktiviteter.
- Analyserat skilt för enskilda aktiviteter där möjligt.
- Samt på en mer aggregerad nivå:
 - Obetalt hem/husarbete
 - Obetalt omsorgsarbete
 - Obetalt arbete totalt

5446349544

DAG 1. Ange datumet du svarar för: dag månad

Dina utvalda veckodagar för rapportering hittar du i följebrevet.

Hur mycket tid lade du på OBETALT HEM/HUSARBETE?

I rapporteringen ingår **INTE** hemarbete som du eventuellt gjort för någon annans hushåll eller som du fått betalt för. Du kan dock räkna med det obetalda hemarbetet som du gjort t.ex. i din stuga.

	timmar	minuter	Exempel på aktiviteter:
MÅLTIDER			
laga mat	<input type="text"/>	<input type="text"/>	laga mat och baka, duka fram och duka av, ställa i ordning och konservera livsmedel
diska	<input type="text"/>	<input type="text"/>	diska och torka för hand, fylla och tömma diskmaskinen
UNDERHÅLL			
städa	<input type="text"/>	<input type="text"/>	damsuga, tvätta fönster, bädda, plocka upp leksaker efter barnen, möblera om, packa, sortera för återvinning, sköta inomhusväxter
värma upp	<input type="text"/>	<input type="text"/>	värma upp boendet eller bastu, klyva ved
TEXTILER			
tvätta, vårda	<input type="text"/>	<input type="text"/>	sortera och tvätta textilier, hänga tvätt, putsa, sy eller reparera kläder/skor
stryka	<input type="text"/>	<input type="text"/>	stryka textilier, mangla, sedan lägga textilerna på sin plats t.ex. i garderoben
SKÖTSEL AV...			
sällskapsdjur	<input type="text"/>	<input type="text"/>	mata, borsta eller bada djuret, gå ut med hunden, skötsel av akvariet eller liknande, besöka veterinär
tomt och trädgård	<input type="text"/>	<input type="text"/>	odla, skörda frukt och grönsaker, klippa gräs, vattna och planera, rensa ogräs, kratta, kompostera, putsa trädgårdsmöbler, skotta snö etc.
REPARATION, UNDERHÅLL			
boendet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	installationer, underhåll, reparation och renovering i bostaden eller trädgården, montering av möbler och utrustning, tapetsering
fordon etc.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	reparation/underhåll av fordon (t.ex. bilar, båtar, cyklar) eller andra maskiner/redskap/verktyg, byta däck på bilen, tvätta fordonet, bilbesiktning
INKÖP, EKONOMI, KONTAKTER			
varor	<input type="text"/>	<input type="text"/>	inköp av varor som mat, dagligvaror, kläder, apoteksvaror och biljetter, tanka bilen, även inköp via nätet (du kan räkna med resorna till och från butiken)
service	<input type="text"/>	<input type="text"/>	fysiska besök till kommersiella eller administrativa tjänster som banken, posten, vården, myndigheter (du kan räkna med resorna till och från tjänsten, även behandlingstiden och liknande)
ekonomi/kontakter	<input type="text"/>	<input type="text"/>	planera inköp etc., betala räkningar online, deklarerar, ha kontakt med myndigheter, företag etc. per telefon, e-post eller liknande

Hem/husarbete

Hur mycket tid lade du på OBETALT OMSORGSARBETE?

De två första delfrågorna berör barn under 18 år och/eller vuxna som hör till ditt hushåll. Den tredje delfrågan handlar om personer som inte hör till ditt hushåll, t.ex. äldre anhöriga eller barn som du tagit hand om utan att du fått betalt för det.

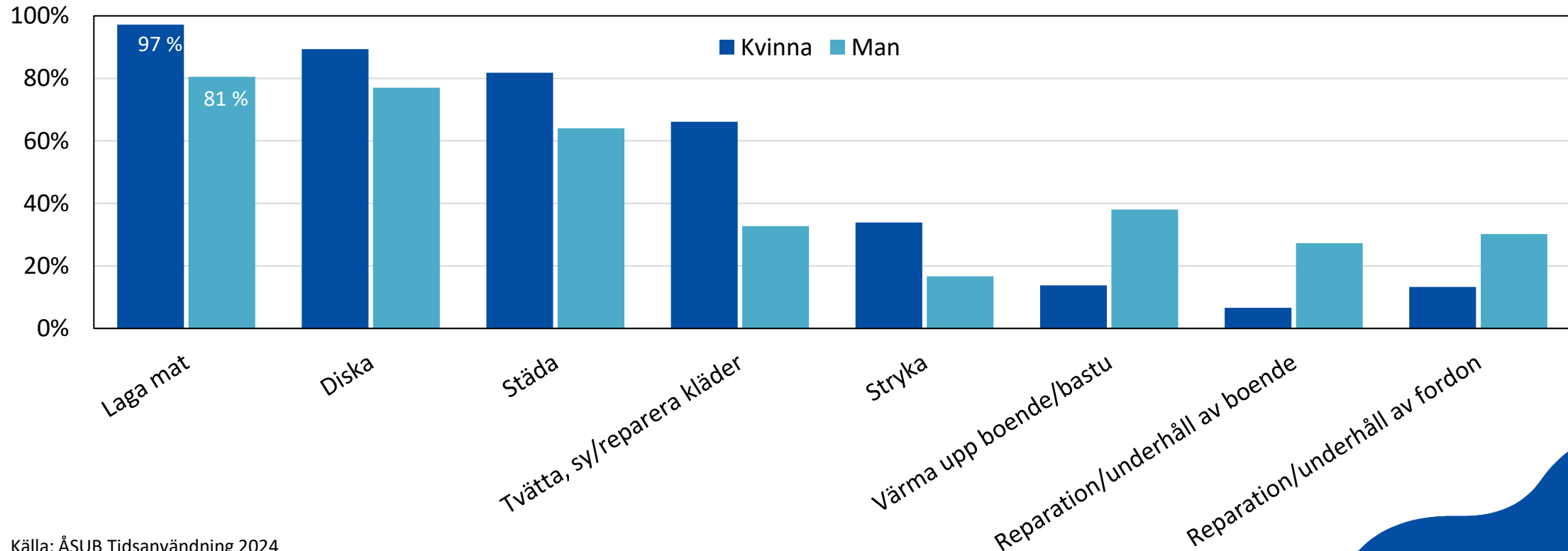
barn	<input type="text"/>	<input type="text"/>	fysisk vård och tillsyn inomhus och utomhus, aktiviteter som påklädning, dusch/bad och kvällsrutiner, läsa och leka med barnet, hjälp med läxor, närvaro vid barnets hobbies, läkarbesök och föräldramöten
vuxna	<input type="text"/>	<input type="text"/>	fysisk vård och tillsyn inomhus och utomhus t.ex. på grund av (tillfällig) sjukdom, närvaro vid läkarbesök och liknande, psykisk eller emotionellt hjälp och stöd
barn och/eller vuxna som INTE hör till ditt hushåll	<input type="text"/>	<input type="text"/>	se exempel på aktiviteter för omsorg ovan

Omsorgs-
arbete

Vilka är de vanligaste aktiviteterna?

- Matlagning vanligaste aktiviteten hos både kvinnor och män
- Skillnader i vilka aktiviteter män och kvinnor utförde

Aktiviteter där andelen kvinnor och män som utövar respektive aktivitet på vardagar skiljer sig signifikant

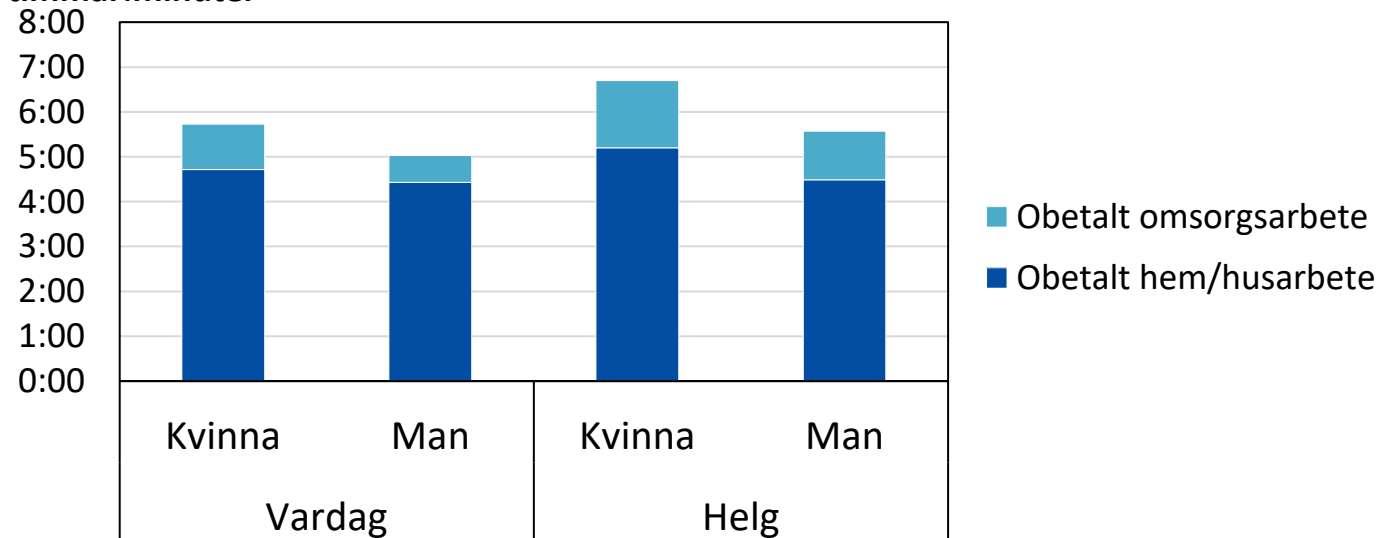

Hur ser tidsanvändningen ut?

- Kvinnor lägger totalt ner 5h 42 min på obetalt arbete en **vardag**, jämfört med 4h 51 min hos män – ej statistiskt säkerställd skillnad
- På **helgdagar** spenderar kvinnor signifikant mer tid än män på obetalt arbete - 1 h 16 min mer

Genomsnittlig tid som kvinnor och män lagt på obetalt hem/husarbete och obetalt omsorgsarbete

timmar:minuter

Not: Endast den totala tiden för obetalt arbete (summan av obetalt hem/hus- och omsorgsarbete) skilde sig signifikant mellan kvinnor och män och då endast på helgdagar; Källa: ÅSUB Tidsanvändning 2024

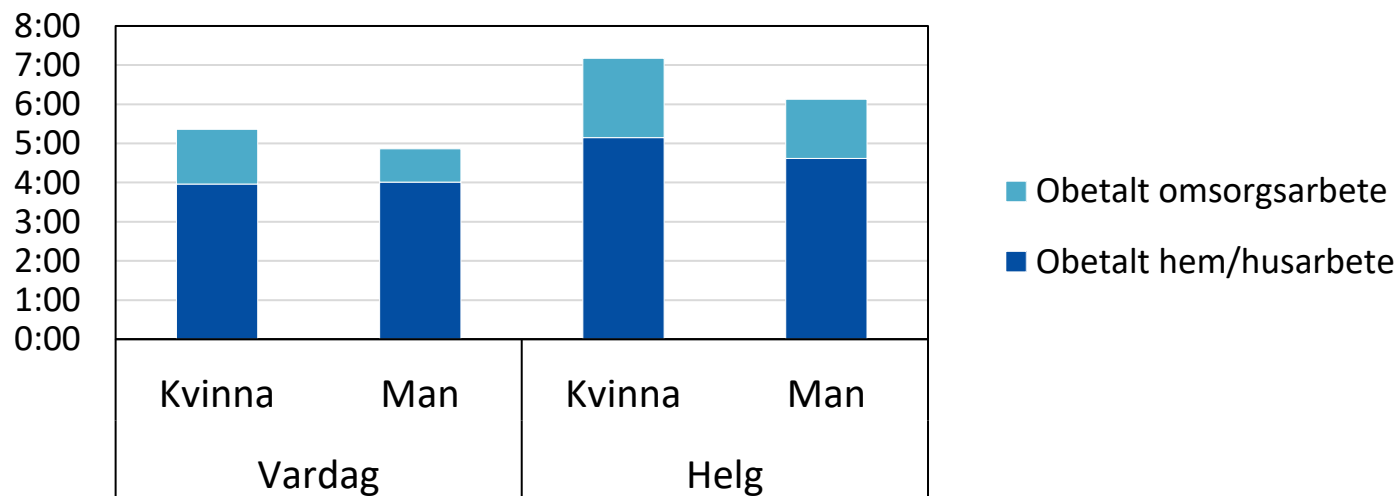
Tidsanvändningen för specifika aktiviteter

- Kvinnor spenderar signifikant mer tid än män på:
 - Laga mat
 - Diska
 - Städa
 - Tvätta, sy/reparera kläder
 - Stryka (endast signifikant på vardag)
- Män lägger signifikant mer tid än kvinnor på:
 - Värma upp boende/bastu
 - Reparation/underhåll av bostad (endast signifikant på helg)
 - Reparation/underhåll av fordon
- Nästan samma tid på
 - Skötsel av husdjur
 - Serviceärenden
 - Digitala ärenden
 - Omsorg om vuxna i hushållet

Personer i arbetsför ålder (20-65 år)

- Resultatet följer i stort samma mönster som då tittade på alla.
- Kvinnor och män i arbetsför ålder spenderar lika mycket tid på obetalt *hem-/husarbete* på vardagar.
- Kvinnor i arbetsför ålder lägger ca 30 minuter mer än män på *omsorgsarbete* både vardag och helg, ej signifikant skillnad.

Genomsnittlig tid som kvinnor och män i arbetsför ålder lagt på obetalt hem/husarbete och obetalt omsorgsarbete

Not: På en aggregerad nivå fanns inga statistiskt signifikanta skillnader i tidsanvändningen för obetalt arbete mellan kvinnor och män; Källa: ÅSUB Tidsanvändning 2024

Personer i arbetsför ålder (20-65 år)

- Tidsåtgång för enskilda aktiviteter följer i stort samma mönster som för alla.
- Kvinnors och mäns tidsanvändning är något mer jämlik.
 - T.ex. spenderade kvinnor och män ungefär lika mycket tid på att laga mat både vardag (45-50 min) och helg (drygt 1h).
- Fortfarande lägger kvinnor ner signifikant mer tid på att diska, städa och tvätta.
- Män lägger markant mer tid på uppvärmning, sköta tomt/trädgård och reparation/underhåll av fordon.

Skillnaderna i tidsanvändningen är större i vissa grupper

- I **hushåll utan barn** lägger kvinnor mer tid på obetalt arbete (ca 2h mer på helgdagar bland sammanboende utan barn).
- Bland de som **inte förvärvsarbetar** lägger kvinnor i genomsnitt ca 1h 40 minuter mer på obetalt arbete på vardagar jämfört med män.
- Bland personer med **sämre hälsotillstånd** spenderar kvinnor nästan 3 timmar mer än män på obetalt arbete på vardagar.

Skillnaderna i tidsanvändningen är större i vissa grupper

- Kvinnor som **ibland eller ofta är stressade** lägger nästan 2 timmar mer än män på obetalt arbete en helgdag.
- Bland personer som uppgav att de hade en **okej/dålig upplevelse av dagen** spenderar kvinnor drygt 2 timmar mer än män på obetalt arbete på vardagar.
- Kvinnor som **inte fått hjälp med eller köpt hushållstjänster** tillbringar omkring 1h och 40 minuter mer än män i samma grupp på obetalt arbete på helgdagar.

Exempel på kommentarer om studien från deltagarna

- Flera ville förklara varför de dagar personen ombetts svara för inte var "en vanlig dag".
- Att två dagar inte ger ett rättvist resultat och att det hade varit bättre att mäta tidsanvändningen under en längre tid.
- Vissa upplevde att det var svårt att fylla i tidsanvändningen, t.ex. att aktiviteterna går in i varandra.
- Att det var konstigt att landskapsregeringen genomför en sådan undersökning.
- Samt att det som tar mest tid är "projektledningen".

Viktiga begränsningar

- Hög ålder och hög andel pensionärer bland de svarande.
- Låg svarsfrekvens, även om den är i linje med liknande studier i grannländer.
- Baserat på ett relativt litet material, vilket ger ett mer osäkert resultat, speciellt i mindre grupper.
- Att det inte finns en statistiskt signifikant skillnad mellan två grupper kan bero på att det inte finns en skillnad.
- Eller på att vi har för litet material för att upptäcka en skillnad.

Sammanfattning

- Första tidsanvändningsstudien på Åland, något av en pilotstudie.
- Finns skillnader i vilka aktiviteter män och kvinnor utför och i hur mycket tid som kvinnor och män lägger på specifika aktiviteter.
- Finns också likheter mellan kvinnors och mäns tidsanvändning, framförallt bland de i arbetsför ålder.
- Bland de som är äldre, stressade eller har haft en sämre upplevelse av dagen lägger kvinnor mer tid på obetalt arbete.
- Resultaten ligger i stort i linje med studier från närregionen.

Tack för visat intresse!

Mina Rosenqvist

www.asub.ax

